

📁 ชื่อผลงานวิจัย (ไทย)

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาโดยการจัดทำโครงการวิทยาศาสตร์

📁 ชื่อผลงานวิจัย (อังกฤษ)

The Development of Students, s Virtue Morality by Doing Science Project.

📁 ชื่อนักวิจัย

พุลทรัพย์ สุภา

📁 ปีที่ผลงานวิจัยเสร็จ

พ.ศ. 2549

📁 ประเภทของงานวิจัย

อื่นๆ

📁 คำสำคัญ

คุณธรรม จริยธรรม ลักษณะอันพึงประสงค์

📁 ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณธรรม และจริยธรรม โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ จากกิจกรรม จากประสบการณ์และจากการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันที่ได้พระราชทานไว้ว่า...งานด้านการศึกษาเป็นงานที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาของชาติเป็นข้อใหญ่ ตามข้อเท็จจริงที่ทราบกันดีแล้ว ระเบียบบ้านเมืองของเราบางส่วนเสื่อมทรามลงไปในทางความประพฤติและจิตใจ ซึ่งเป็นอาการที่น่าวิตก ถ้าหากยังคงเป็นอยู่ต่อไปเราจะเอาตัวไม่รอด การสอนให้นักศึกษามีแต่ความรู้ โดยขาดคุณธรรม จริยธรรม จะเป็นสิ่งอันตรายมากเพราะอาจนำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิดได้ เพราะจริยธรรม หมายถึงคุณภาพจิตที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติและเป็นเครื่องบำรุงส่งเสริมทางด้านจิตใจที่สำคัญมาก ถ้าจิตใจไม่สมบูรณ์ร่างกายก็จะสมบูรณ์ได้ยากยิ่ง

📁 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะอันพึงประสงค์ 10 ประการ ของนักศึกษาระดับชั้น ปวส. สาขางานการเลขานุการทุกคน ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเชื่อมั่นในตนเอง การประหยัด ความสนใจใฝ่รู้ ความรักสามัคคี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความอดกลั้น ให้ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำระดับปานกลาง จากการทำโครงการวิทยาศาสตร์

📁 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับชั้น ปวส. 1 และ ปวส. 2 สาขาวิชาการเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก ทั้งหมด จำนวน 47 คน ซึ่งลงทะเบียนเรียนวิชาโครงการวิทยาศาสตร์ (3000-1428) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549

📁 วิธีการวิจัย

1. ครูและนักศึกษาร่วมกันประเมินคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาแต่ละคนก่อนเรียน
2. ครูบันทึกการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษา
3. ครูสังเกตแล้วบันทึกพฤติกรรมของนักศึกษาเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม ขณะเรียนรู้และปฏิบัติงานตามใบงาน และใบมอบหมายงานในแต่ละแผนการสอน
4. ครูประเมินผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน การส่งงาน และผลสัมฤทธิ์ของงานตามใบงาน และใบมอบหมายงานในแต่ละแผนการสอน
5. ครูประเมินคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาหลังทำโครงการวิทยาศาสตร์
6. นักศึกษาทุกคนประเมินคุณธรรมจริยธรรมของสมาชิกในแต่ละกลุ่มหลังทำโครงการวิทยาศาสตร์

📁 ผลการวิจัย

จากการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา จำนวน 47 คน ก่อนการเรียนโดยครูผู้สอนและนักศึกษาทุกคน พบว่า นักศึกษาทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 5.19) และหลังจากที่มีการจัดการเรียน โดยการจัดทำโครงการวิทยาศาสตร์ ได้มีการประเมินหลังการสอนจากครูผู้สอนและสมาชิกของแต่ละกลุ่ม พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 9.12) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ คือระดับปานกลาง (ตารางที่ 1)

และจากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรมก่อนเรียน และหลังเรียนด้วย ค่าที (t-test) พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซ็นต์)

📁 อภิปรายผล

จากการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา จำนวน 47 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาโครงการวิทยาศาสตร์ (3000-1428) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ก่อนการเรียนโดยครูผู้สอนและนักศึกษาทุกคน พบว่านักศึกษามีค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 5.19) เพราะถึงแม้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีมนุษยสัมพันธ์ และความรักสามัคคี และความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง การประหยัด ความสนใจใฝ่รู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความอดกลั้นยังอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับที่ต้องปรับปรุง เพราะจากการสังเกตให้นักศึกษาตอบคำถามแสดงความคิดเห็น และอภิปรายก่อนเรียน พบว่านักศึกษายังไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดวินัย ไม่ค่อยสนใจเรียน เข้าเรียนสาย ขาดเรียน และมักพูดคุ้ยระหว่างเรียน

หลังจากที่ได้จัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาจัดทำโครงงานวิทยาศาสตร์ ตามแผนการสอนวิชาโครงงานวิทยาศาสตร์ จำนวน 10 แผนการสอน ได้แก่ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโครงงานวิทยาศาสตร์ ประเภทโครงงานวิทยาศาสตร์ ขั้นตอนการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ การเสนอชื่อเรื่องและการจัดทำเค้าโครงย่อ การดำเนินการจัดทำโครงงานวิทยาศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผล และการเขียนรายงาน การจัดแสดงนิทรรศการ การนำเสนอผลงานโครงงานวิทยาศาสตร์ และการประเมินผลโครงงานวิทยาศาสตร์ ได้ทำการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาแต่ละคนหลังเรียนตั้งแต่แผนการสอนที่ 4-10 โดยครูผู้สอน และสมาชิกของแต่ละกลุ่ม ผลการประเมินพบว่านักศึกษาทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับดีมาก (คะแนนเฉลี่ย 9.12) จากการเรียนการสอนตามแผนการสอนวิชาโครงงานวิทยาศาสตร์ตั้งแต่แผนที่ 4 -10 ซึ่งเป็นการให้นักศึกษาเลือกกลุ่มอย่างเสรี แล้วมอบหมายให้ทำโครงงานวิทยาศาสตร์กลุ่มละ 1 เรื่อง โดยมีขั้นตอนตั้งแต่ จัดทำเค้าโครงย่อ ดำเนินการจัดทำ วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและเขียนรายงาน จัดแสดงนิทรรศการ นำเสนอผลงาน และประเมินผล ซึ่งในแต่ละขั้นตอนเป็นการฝึกทักษะให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการเลือกเรื่องโครงงาน สนใจใฝ่รู้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การแบ่งกลุ่มในการทำโครงงานช่วยให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจในการทำงานเป็นกลุ่ม นอกจากนี้การลงมือปฏิบัติจริงช่วยให้นักศึกษามีความอดทน อดกลั้น ฝึกให้นักศึกษามีวินัย มีความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมาย การดำเนินโครงงานวิทยาศาสตร์จะเน้นเรื่องการใช้วัสดุที่เหลือใช้ หรือนำกลับมาใช้ได้อีก รวมทั้งวัสดุที่มีราคาถูกเป็นการฝึกความประหยัด นอกจากนี้ยังฝึกให้นักศึกษาเป็นนักวิจัยที่ดีมีความซื่อสัตย์ในการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเปรียบเทียบผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรม 10 ประการ ได้แก่ ความมีมนุษยสัมพันธ์ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเชื่อมั่นในตนเอง การประหยัด ความสนใจใฝ่รู้ ความรักสามัคคี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความอดกลั้นก่อนเรียน และหลังเรียนจากการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนักศึกษามีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมจากระดับปานกลางเป็นระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

การจัดการเรียนการสอนโดยการมอบหมายให้นักศึกษาทำโครงงานวิทยาศาสตร์ให้ได้ผลในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนั้น นักศึกษาต้องแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามกระบวนการวิทยาศาสตร์ โดยมีครูผู้สอนเป็นเพียงที่ปรึกษาเท่านั้น ซึ่งนอกจากจะฝึกให้นักศึกษาเป็นนักวิจัยที่ดีแล้ว ยังช่วยพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทั้ง 10 ประการตามที่ได้ตั้งสมมุติฐานไว้ แต่อย่างไรก็ตาม ครูผู้สอนต้องนิเทศและติดตามให้คำปรึกษานักศึกษาอย่างใกล้ชิดในทุกขั้นตอนของการทำโครงงานวิทยาศาสตร์